

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Cocukların bireysel gelişimini ruhsal, bedensel ve zihinsel yönden olumsuz etkileyen cocuk isciliği aynı zamanda çocuklarımızın ülkemiz geleceği için taşıdığı potansiyel açısından da toplumsal tehlike oluşturmaktadır. Eğitimini tamamlamamış, erken yaşta istihdam edilmiş çocuklar, içerisinde bulundukları toplumları sosyo-ekonomik açıdan olumsuz etkilemektedir. Sağlıklı bir toplumun inşası için çocuk işçiliğiyle mücadele konusu büyük bir önem arz etmektedir. Birleşmiş Milletlere bağlı Uluslararası Çalışma Örgütü'nün 2020 yılı başında yayınladığı raporda aktarılan rakamlara göre dünyada 160 milyon çocuğun çalışmak zorunda bırakıldığı ve bu rakamın giderek arttığı ifade edilmiştir. Yapılan araştırmalar ve yayınlanan cesitli raporlara göre ülkemizde en az 2 milyon çocuk işçinin bulunduğu, bu sayının belli zamanlarda 5 milyona yaklaştığı tahmin edilmektedir. Türkiye'de yaşanan ağır ekonomik krize paralel olarak yoksulluk derinlesmekte ve maalesef ülkemizde çocuk işçiliğinde ciddi bir artış yaşandığı görülmektedir. Devletimizin asli görev ve sorumluluklarından biri de yarınlarımızın teminatı olan çocuklarımızın sağlıklı şekilde yetişmesi için gereken şartları sağlamaktır. Bu nedenle, ülkemizde hızla artan çocuk işçiliğinin önlenmesi, çocuk işçiliği ile mücadele edilmesine katkı sağlayacak uygulamaların belirlenerek hayata geçirilmesi amacıyla, Anayasa'nın 98, İçtüzüğün 104 ve 105. maddeleri uyarınca meclis araştırması açılmasını arz ederiz. J. / 10 / 2023

> Ersin BEYAZ Istanbul Milletvekili

GEREKÇE

Çocukların emek gücü olarak zihinsel, fiziksel, toplumsal ya da ahlaki açılardan tehlikeli ve zararlı işlerde çalıştırılması şeklinde tanımlanabilecek olan çocuk işçiliği nedeniyle okul çağındaki yüzbinlerce çocuğumuzun okullarına düzenli olarak devam edemediği veya birçoğunun eğitim hakkının ellerinden tamamen alındığı bilinen bir gerçektir. Çocuklarımızın eğitim hakkından mahrum bırakılmasının yanı sıra fiziksel, duygusal, zihinsel, ahlaksal ve sosyal gelişimleri de olumsuz yönde etkilenmektedir. Küçük işletmelerde kayıt dışı iş gücü olarak kullanılan çocukların neredeyse tamamı, sosyal güvenceden ve sağlıklı çalışma koşullarından yoksun bir şekilde iş kazası ve meslek hastalığı riski altında çalıştırılmaktadırlar. İş yaptırılan çocuklarımızın büyük bir kısmı ağır ve tehlikeli işlerde, sokakta veya gezici ve geçici tarım işlerinde çalıştırıldığı görülmektedir.

Birleşmiş Milletlere bağlı Uluslararası Çalışma Örgütü'nün 2020 yılı başında yayınladığı raporda aktarılan rakamlara göre dünyada 160 milyon çocuğun çalışmak zorunda bırakıldığı ve bu rakamın giderek arttığı ifade edilmiştir. Çeşitli kurum ve kuruluşların konuyla ilgili yaptığı araştırmalar ve yayınlanan raporlara göre ülkemizde en az 2 milyon çocuk işçinin bulunduğu, bu sayının belli zamanlarda 5 milyona yaklaştığı tahmin edilmektedir. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın 2022 faaliyet raporunda belirtildiği üzere, 2022 yılında 15-17 yaş arasında çalışan çocuk sayısında bir önceki yıla göre 101 bin artış yaşandığı ve bu yaş grubunda çalışan 620 bin çocuk olduğu kaydedilmiştir. Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yapılan Hanehalkı İşgücü Araştırması sonuçları da 2021 yılında 16,4 olan 15-17 yaş grubundaki çocukların işgücüne katılma oranının 2022 yılında yüzde 18,7'a yükseldiğini göstermektedir.

OECD'nin geçtiğimiz yıl açıkladığı verilere göre çocuk yoksulluğunun en yüksek olduğu ikinci ülke durumunda bulunan Türkiye'nin, çocuk işçiliği oranları da endişe verici bir haldedir. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi tarafından yapılan bir araştırmanın verilerine göre, AK Parti hükümetlerinin iktidara geldiği 2002 yılından 31 Mayıs 2023 tarihine kadar toplam 868 çocuğun iş kazalarında hayatını kaybettiği ifade edilmektedir. Özellikle yaz aylarında onlarca çocuk işçinin çeşitli kazalarda yaşamını yitirdiği haberleri basına da sık sık yansımaktadır. OECD'nin açıkladığı Türkiye'deki çocuk yoksulluğu oranı ile çocuk işçilik oranları birlikte düşünüldüğünde Türkiye'de çocuklarımızın bugünü ve geleceğine dair haklı endişeler oluşmaktadır.

Rakamlardan yansıyan bu olumsuz tabloya ilave olarak iktidar tarafından uygulanan hatalı politikalar ve kötü yönetim nedeniyle yaşanan ekonomik sorunların, çocuk işçiliği oranlarını daha da artıracağı öngörülmektedir. Derinleşen yoksulluk, hükümetin özellikle desteklediği ucuz emek gücü talebi, yetersiz eğitim politikaları, çocuk işçiliği konusunda caydırıcı yasal yaptırımların yeterli olmayışı ve denetim eksikliği gibi bir dizi olumsuzluğun daha da körüklediği bu sorun ülkemizin geleceğini de tehlikeye atmaktadır.

Sonuç olarak Türkiye'de yaşanan ağır ekonomik krize paralel olarak yoksulluk derinleşmekte ve maalesef ülkemizde de çocuk işçiliğinde ciddi bir artış yaşandığı görülmektedir. Devletimizin asli görev ve sorumluluklarından biri de yarınlarımızın teminatı olan çocuklarımızın sağlıklı şekilde yetişmesi için gereken şartların oluşturulmasıdır. Bu nedenle, ülkemizde hızla artan çocuk işçiliğinin önlenmesi, çocuk işçiliği ile mücadele edilmesine katkı sağlayacak uygulamaların belirlenerek bunların hayata geçirilmesi amacıyla Anayasa'nın 98, İçtüzüğün 104 ve 105. maddeleri uyarınca meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

isim - soyisim **BÖLGE IMZA** Umrt Özlock 12mm Hahan Seref Olgun Afjankarahiser Gelcon Tosy Honstophe Televidas Burhanetta Locanort Merson Your AYDIN NosdenT Istanbul W. Selm Francisch Unal Laraman Kenya Dursa 7. Selsule Tirlipplu Stonbur W. Frager Filed Ankena Tülesel Arslan 12mm Hisma Firlipinar Ayden Miles Oner Karakas Alnon Septh Cirtun Hatey Adna Beker Anhara Unit Drubayer Saharya Ridvan UZ Sanabhale Allmet Otdemr Istanbul Durson Atas Kayseri Istonbul W. Sibel Yankinerpoler

1 7. k

ř